

V, 82.

2.417a

CVRIAM
REGNITIANAM
NON. NVLLO. IVRE
HERMVNDVRORVM
COGNOMINANDAM
DISSERIT. III

VT
SERENISSIMI. CLEMENTISSIMI. Q. DOMINI
DOMINI
FRIDERICI
MARGGR. BRANDENB. DVC. PRVSS
RELIQVA
NOMEN. A. PRELLIVM. SCHGENBRVNN. GERMANICE
OPERA. PVBLICA. I. F. E. DE. PODEWILS EQ. PALAT.
GALLICE
TEMPLI. AVLICI. REFECTIIONEM. I. G. KAPPIVM. OBERKOZ.
GERMANICE
VIARVM. CVRAM. G. W. KISPERTVM. RVGGEND. LATINE
ARTIVM. PERITIAM. I. A. RENNEBAVMIVM. CVRIEN.
GERMANICE
PATRIS. PATRIAE. OPTIMI

DIEM. NATALEM

D. X. MAII. MDCCCLIII
IN. ILLVSTRI. CVRIANO. H. L. Q. C
PIE. OBEVNDI. CAUSA
QVA. DECET. ANIMI. DEVOTIONE. CELEBRATVROS
CVRIAE. PROCERES. CIVES. Q
BENEVOLE. AVDIANT
OBNIXE. ROGAT
EIVSDEM. RECTOR

PAVLLVS. DANIEL. LONGOLIVS

A. M. FAC. PHIL. LIPS. ADSESS. ET. SOC. IENENS. LATIN. SOC. HONORARIVS

CVRIAE. REGNITIANAE
LITERIS. IOANNIS. ANDREAE. HETSCHELII
GYMN. TYP

Sectio II.

AN HERMVNDVRI RECENTIORIBVS SVEVI?

Iam iure tuo, Lector Beneuole, postulas, demonstrem, HERMVNDVROS post ea SVEVORVM nomine latuisse. Exponam igitur, necesum est, semel, qui factum, vt HERMVNDVRRORVM nomen a SVEVORVM absorberetur, deinde, quibus veterum isti his comprehendantur.

Intersectio I.

CVR HERMVNDVRI INDE SVEVI?

Index dictorum.

§. I. Germania Romanis inuisa.	§. VI. Num forte Tiberio?
§. II. Non impune lacesita.	§. VII. Omnium minime Albis.
§. III. Trans limites imperii Romani progressa.	§. VIII. Aequae Hermunduri.
§. IIII. Iam Taciti aetate infesta.	§. VIII. Qui ipsi Romanis infidi.
§. V. Hinc Romanis non penitus
ognita.	§. X. Inde iisdem ignotiores magis
magisque.

Quod rite exsecuturus hanc inibo rationem, vt ante omnia eruum causas, ob quas HERMVNDVRRORVM exoleuerit nomen, post ea vero, ob quas SVEVORVM praeualuerit.

Pars prior.

QVI HERMVNDVRRORVM NOMEN EXOLEVERIT?

§. I.

Sexcentesimo, inquit Cornelius, 1.) et quadragesimum annum vrbs nostra 2.) agebat, cum primum Cimbrorum audita sunt arma, Caecilio Metello ac Papirio Carbone consulibus, ex quo si ad alterum Imperatoris Traiani consularum computaueris, ducenti ferme et decem anni colliguntur. Ne tamen ea de Cimbris, quos prae se fertille, interpretere tantum, ipse subiungit verborum suorum optimus interpretes: Tamdiu Germania vincitur. Medio tam longi acui spatio multa in vicem damna. Non Sannis, non Poeni, non Hispaniae Galliaeue, ne Parthi quidem saepius admonere. Quippe regno Arsacis acrior est Germanorum libertas. 3.) At Germani Carbone 4.) et Casio 5.) et Scauro

- 1.) Germaniae suae Capite XXXVII. que norit, nisi qui ignorat, haec Romae fuisse scripta.
 2.) Quam esse Romam, quicum-
 3.) De qua Gen, Bernhardus de

Scauro Aurelio 6.) et Seruilio Caepione, 7.) M. quoque Manlio 8.) fufis vel captis 9.) quinque fimul confulares exercitus 10.) populo Romano, Varum tresque cum eo legiones et iam Caefari 11.) abstulerunt. Ne addam, quae alii de clade, quam a Germanis Romani Silano 12.) et Lollio 13.) ducibus pafsi funt.

§. II.

Et, quam quam *C. Marius in Italia, 1.) Diuus Iulius in Gallia, 2.) Drufus 3.) ac Nero 4.) et Germanicus 5.) in fuis eos fedibus per-*

C 2

Plesfen titulo de Libertate Germanica praefixo anno MDCCCXXVIII. Ha-lae disputauit, et anno post eundem hunc libellum auctius reddidit.

4.) Cuius testes Strabo Lib. V. p. 328. Liuius Epit. LXIII. Plutarchus in Mario p. 414.

5.) Huius Caefar de Bell. Gall. Lib. I. Cap. VII, et XII. Liuius Epit. LXV. Plutarchus in Mario p. 414. 416. Appianus *Κατὰ τὴν* p. 1190. Orosius Hist. Lib. V. Cap. XV. Conciliauit autem Anglorum doctissimus Dauifius ad Caefaris posteriora hunc Cornelio nostro, quem vt et Dukerum ad Flor. Lib. III. Cap. III. n. 4. euoluas.

6.) Huius Liuius Epit. LXVII.

7.) Huius Liuius Epit. LXVII. Valerius Maximus Lib. III. Cap. VII. n. 3. Florus Lib. III. Cap. III. n. 4. Plutarchus in Mario p. 414. 416. in Sertorio p. 569. Iustinus Hist. Lib. XXXII. Cap. V. n. 10. Orosius Lib. V. Cap. XVI. Eutropius Lib. V. Cap. I. n. 1.

8.) Iisdem Liuius, Floro, Orosio, Eutropio testibus, quibus iunge Plutarchum in Mario pag. 416.

9.) Quam in rem confulas Cellarium Disp. de Cimbris et Teutonibus,

10.) Quantus consularis exercitus, quaere ex Vegetio de Re Milit. Lib. II. Cap. III.

11.) Augusto puta, testantibus Suetonio Aug. Cap. XXIII. Floro Lib. III. Cap. XII. n. 31. seqq. Tacito Annal. Lib. I. Cap. LV. seqq. Dione Caspio Lib. LVI. Vellejo Lib. II. Cap. CXVIII. Seneca Epist. XXXXVII.

12.) Quod discas ex Floro Lib. III. Cap. III. n. 4.

13.) Hoc vero ex Tranquillo Aug. Cap. XXIII. Vellejo Lib. II. Cap. LXXXVII. n. 1. Tacito Annal. Lib. I. Cap. X. n. 6. Dione Caspio Lib. LIII.

§. II. 1.) De quo, quantum factis est, subpeditant Plutarchus in Mario, Florus Lib. III. Cap. III. Eutropius Lib. V. Cap. I. Orosius Lib. V. Cap. XV.

2.) Ne quidem ipso Caefare de Bell. Gall. Lib. I. Cap. LII. disimulante. Plura dabit Cellarius noster de Cuii Iulii Caefaris aduersus Ariouistum aliosque Germanos gestis bellis.

3.) De cuius expeditione bellica per Germaniam idem laudatus Cellarius in Disfert. de Claudii Druffi Ex-

culise vult Tacitus, 6.) non tamen diffitetur, *non impune* id fuisse factum, hoc est, haud sine strage Romanorum. Iis autem propius respexisse *Suevos* videtur Tacitus Schoockio. 7.)

§. III.

Pergit idem Tacitus: *Mox ingentes C. Caesaris* 1.) *minae in ludibrium versae.* 2.) *Inde otium, donec occasione discordiae nostrae et ciuilium armorum* 3.) *expugnatis legionum hibernis et iam Gallias adfectauere,* 4.) *ac rursus pulsī inde proximis temporibus triumphati magis quam victi sunt.* 5.)

§. IIII.

peditionibus, maxime Germanicis. Eidem quoque tribuit praecipuas res gestas, quas vulgus Tiberio tribuit, Doctissimus Iusti in der Abhandlung von den Römischen Feldzügen in Deutschland, oder wie weit der Römer Waffen in Nord- und Ost-Deutschland eingedrungen, und was vor Denkmaale davon vorhanden sind.

4.) Quod *cognomen, quo significabatur lingua Sabina* fortis ac strenuus, *adsumserat gens Claudia* ex indicio Tranquilli in Tib. Cap. I. extr. *ex cuius stirpe, vt idem auctor prodidit* Cap. III. princ. *genus traherat Tiberius Caesar,* cui illam expeditionem Germanicam iam vindicauit §. I. Interfect. II. Sect. I. vt vel nuperime Magnificus Baumgartenius acutius Anglis suis vidit in obseruatione 190. ad Allgemeiner Weltgeschichte Partem XII. *Rer. Rom. Lib. III. Cap. XVII. §. 200. p. 212.* Sed et ita fere semper audit Tiberius Velleio suo Lib. II. Cap. LXXXXIII. seqq.

5.) Et hic inuabit ad iuste Cellarii Dissertationem de Germanico Caesare, Tiberii Filio, Augusti Nepote,

atque modo adpellatum Iusti §. 8. seqq. expeditiones in Germaniam Germanici curatius inuestigantem.

6.) German. Cap. XXXVII. n. 8.

7.) Hist. March. Antiq. Lib. I. §. XIII. in Script. Rer. Brandenburg. Tom. I. P. I. p. 57.

§. III. 1.) Caligulae, quo hic nomine potissimum venit Suetonio.

2.) Quas legas in eiusdem Tranquilli Calig. Cap. XXXV. seqq. Eas in mente habuerunt Eutropius Lib. VII. Cap. VII. n. 2. Orosius Hist. Lib. VII. Cap. V. immo potius Tacitus Hist. Lib. III. Cap. XV. et Dio Cassius Lib. LVIII.

3.) Quae, quam primum Caesarem progenies in Nerone defecerat, ducibus Galba, Ottone, Vitellio et Vespasiano feruebant, quod iam vel ex Suetonio, quae de iis memoriae prodidit, cognitu facillimum. Conferas tamen Tacitum Hist. Lib. III. Cap. XVII.

4.) Testantibus Suetonio Galb. Cap. VI. et VIII. ac Tacito Histor. Lib. III. Cap. XII. seqq. item Lib. V. Cap. XIII. seqq.

5.) Ceu a Domitiano, quod non dissimulauit idem Cornelius Vit.

§. III.

Nec felicior armorum Romanorum progressus in Germania ipso illo anno, quo ista cuncta literis mandabantur. In eo enim *altero Imperatoris Traiani consulatu*, quo ea scripsisse prodit Cornelius, 1.) A. C. N. LXXXVIII. 2.) militabat Vlpianus in Germania. 3.) Iam tum enim vincebatur Germania inuicta ex ipsius Taciti confessione. 4.)

§. V.

Iam cum 1.) *non Sarmis, non Poeni, non Hispaniae Galliaeue, ne Parthi quidem Germanis saepius admonere* 2.) illos rerum dominos, quales gens togata videri volebat; quis sibi persuadeat, passos
C 3 fuisse

Agricolae Cap. XXXVIII. n. 2. suffragantibus Tranquillo Domitian. Cap. XIII. et Dione Cassio Lib. LXVII. atque LXXXVII. Nec poenitebit consulis Berneggerum ad Taciti German. Qu. CLVIII. Cel. Schoepfelinum Alemann. Antiq. Cap. II, p. 23. et recens nobilitatum Iusti paullo ante excitatum §. 2. quibus iungas Franciscum Irenicum in Exeg. German. Lib. V. Cap. XVIII. seq. ex indicio Buchneri in Genealog. Diplom. Ruthen. Cap. I. §. 2. in nota speciminis loco ex schedis auctoris diligentissimi eo defuncto in publicum a me producti in Analect. Brandeab. P. II. Cap. I. p. 200.

1.) Supra §. I.

2.) Vt docuerunt Masfon Vita Plinii ad h. a. nouissimae editionis Secundi epistolis a me partim editis praeposita p. XLVII. de la Baune Vit. Traiani ad h. a. Patarol et Lipsius ad Plin. Paneg. Cap. LVI. n. 3. Schwarzius in Expositione Nummorum Veterum p. VII. quae est in limine locupletissimi in Secundi Panegyricum

Commentarii eiusdem. Nec aliam rationem inuit Consultissimus Bachius in elegantissimo suo Traiano eiusdemque Vita p. XXV. calculo melius posito, quam a Fabricio Biblioth. Latin. Vet. Lib. II. Cap. XXI. ad annum LXXXVIII. referente.

3.) Celebrante Plinio Paneg. Cap. LVI. et LVIII. Adde Spartianum Adrian. Cap. II. Aurelium Victorem Epit. Cap. XIII. Eutropium Lib. VIII. Cap. II. n. I.

4.) Saepius nominato Capite XXXVII. n. 4.

§. V. 1.) Ibid. n. 5. Cornelio effante.

2.) Ne nimium gentis suae turpitudinem aut ignauiam fateretur per Euphemismum aliquem dixit *admonere*, plane vt Senecae de Clement. Lib. I. Cap. XIII. *parentes obiurgare liberos non numquam blande, non numquam minaciter solent, aliquando admonere etiam verberibus.* Confer a Petro Fabro Semestr. Lib. II. Cap. VI. Cerda ad Maronis Aen. Lib. X. vs. 153. et Brissonio de V. S. Lib. I. h. v. adlata.

fuisse maiores nostros, vt Romani in patriam penetrarent, eamdemque domi penitusque perspicerent. 3.)

§. VI.

Ast legas in Velleio, 1.) *Tiberio Caesare duce perlustratam armis Romanis totam Germaniam esse.* Tum enim, si diis placet, quippe quod fide sublesta est Paterculus nasutiōribus, 2.) *victae gentes pene nominibus incognitae.* - - Denique, quod numquam antea spe conceptum, ne dum opere tentatum erat, ad quadringentesimum miliarium, a Rheno vsque ad flumen Albim, qui Semmonum Hermundorumque fines praeterfluit, Romanus cum signis perductus exercitus: et eodem, mira felicitate et cura ducis, temporum quoque obseruantia clasfis, quae oceani circummaugauerat sinus, ab inaudito atque incognito ante mari flumine Albi subuecta, plurimarum gentium victoria, cum abundantissima rerum omnium copia exercitui Caesarique se iunxit.

§. VII.

Vera igitur ille Tiberii miles et equitum praefectus in Germania 1.) siue de Tiberio suo 2.) siue de Druso 3.) narrauerit, quae Dionem Casium 4.) praetermisisse miror, 5.) cui nec *Albis* nec *Hermundurorum* vlla mentio eam Germanicam expeditionem exponenti; *Albis* tamen non diu manserit *inclutus et norus*, quia ipse Tacitus 6.) non multo post suo aeuo addit *olim*, si vel Saxonum caput Dresda quondam tropaea Drusi habuerit. 7.)
Radia-

3.) Euoluas, quae hanc in rem adprime diseruit in Germania Verfatissimus de Iusti paullo ante excitatus §. II, nota 3.

§. VI. 1.) Hist. Rom. Cap. CVI. vnde quaedam iam supra Sect. I. Interfect. II. §. I.

2.) Perizouio Animaduers. Histor. Cap. VI. prae ceteris. Est tamen et iam, quod legas, quae Eruditissimus Christijus Noct. Acad. P. I. Obs. II. p. 30. seqq. de eo acutissime censuit.

§. VII. 1.) Qualem se ipse profiteretur Libr. II, Cap. CIII, n. 3,

2.) Cui ea quidem reliquit Confultisf. Stegerus de Viis Militar. Rom. in Vet. German. §. IIII. aequae ac Illustrissimus Comes de Bunau in Hist. German. Caes. et Imper. P. I. Lib. I. p. 168. et Illustris Mascouius Hist. Germ. Lib. III. §. XXIII.

3.) Ad quem transfert supra laudatus Iusti §. XXII. seqq. illa a Paterculo de Tiberio relata,

4.) Lib. LV.

5.) Cum Buchnero supra nota 5. ad §. III. excitato.

6.) German. Cap. XXXI, extr.

Radiauerint autem luce sua haec cuncta, quae hic disfero, quam primum discussa fuerit nox, qua Plinii viginti libri Bellorum Germaniae sepulta iacent iam quidem nisi titulo cogniti, 8.) ni Herculanum tot antiquitatum promus condus in hanc lucem reddat.

§. VIII.

Infes forte, praedicari Tacito 1.) Hermundurorum ciuitatem Romanis fidam, eoque solis Germanorum non in ripa commercium, sed penitus atque in splendidissima Raetiae prouinciae colonia passim et sine custode 2.) transisse, et, cum ceteris gentibus arma modo castraque sua ostenderent Romani, his domos villasque patefecisse non concupiscentibus. Haberes, quod vis, si Romanis non in ripa commercium, sed penitus in Germania fuisset commercium, iidemque passim et sine custode in Hermundurorum ciuitate transierint, nec illis hi arma castraque ostenderint, sed domos villasque patefecerint nimium quantum concupiscentibus. Si vel enim ripa illa fuerit Danubii; 3.) fuit tamen eadem illa colonia non solum non trans hoc flumen, sed citra, immo iam aliquot milliaria ab eo remota, si quidem nil clarius verbis Cornelianis non in ripa commercium sed penitus, ut illa colonia non potuerit non longiuscule a Danubio esse disita. 4.) Nam si vel ad Ratisbonam hodie quam celebratissimam ea traheres, 5.) est tamen iam Romanis cis Danubium. Et, modo si Taciti aetate nata, cui ea vniquam colonia, quam potius castra Regina 6.) audierit? Sed Augsburgum vel adhuc nobilissimum feruat

7.) In quo totus est ille Cel. Inlli §. LVIII. seqq.

8.) Ex Plinio iuniore Lib. III. Ep. V. n. 4. suffragantibus Tacito Annal. Lib. I. Cap. LXVIII. et Suetonio in eius vita, modo est Suetonius.

§. VIII. 1.) German. Cap. XXXXI.

2.) Recte obseruante Lipsio ad h. l. fecus ac moris erat Romanis, qui querentibus Germanis apud Tacitum Hist. Lib. III. Cap. LXIII. flumina ac terras et quodam modo caelum ipsum clauerant, ut colloquia congressusque Germanorum arcerent,

vel, quod contumeliosius est viris ad arma natis, inermes ac prope nudi sub custode coirent Germani.

3.) Quae est sententia Molleri Theatr. Chron. Freiberg. Sect. I. Cap. II. extr. p. 15.

4.) Quibus ista explicuit Velferus Rer. Augustan. Lib. III. p. 211.

5.) Ad quam quidem aliquos trahere, Vetterus ad h. l. Taciti index est, quos tamen dudum idoneis argumentis reiecit Velferus Rer. Boic. Lib. III. p. 90. seq.

6.) Ut pluribus exposui anqui-

uat *Augustam* originem, manifesto indicio, 7.) *Augusti* Romanorum auspiciis *colonia* illuc esse deductam, et a Tacito in mente habitam, 8.) et si vulgo 9.) *Augusta Vindelicorum* audit. Nam *Vindelici* incolebant *Raetiam* in vniuersum tum dictam, post ea *secundam* cognominatam, 10.)

§. VIII.

Insuper reuoca in memoriam, 1.) *Vannium* a Druso Caesare *Sueuis impulsus* pulsum fuisse regno auctore *Hermundurorum rege*; num hoc est amicorum, quos quidem Romanos *Hermunduros* que *Cornelius* modo 2.) voluit? Nam fidi aduersus nos *conspirant*, vt quidem *Hermunduri* 3.) aduersus Romanos?

§. X.

Quid mirum est, *Hermunduros* a gente togata magis magisque disidentes, nec nisi hostes se conspiciendos praebentes, quibus Romani terga potius dabant quam vultus, iisdem adeo ignotos fuisse factos, vt vix ac ne vix quidem eorum peritissimo dignoscerentur a reliquis gentis suae nationibus? 1.)

rens, cur Curia cognominatur Regnitiana, §. VII.

7.) Quod est a Cluuerio in *Vindelico*. Cap. III. p. 728.

8.) Interpretibus iisdem Cluuerio ibidem et in *German. Antiq.* Lib. III. Cap. XXVIII. p. 608. *Cellario* *Notit. Orb. Antiq.* Lib. II. Cap. VII. §. XI. *Spenero* *Notit. German. Antiq.* Lib. V. Cap. VI. §. III. not. (y) p. 126. *Eccardo* *Rer. Franc. Orient.* Lib. I. §. X. p. 6. *Gen. de Falkenstein* *Antiquit. et Memorab. Nordg. Vet. Tom. I. Cap. I. §. III.* p. 5. *Schoettgenio* in *Spicileg. Hist. Diplom. Saxon. P. I. N. I.* §. 7. p. 10. *Rhenano* et *Dithmaro* ad h. l. *Cornelii*. Iuuabit quoque consuluisse *Illustrissimum de Bunau* *P. I. Lib. I. p. 141.*

9.) *Ptolemaeo*, *Antonini Itinerario* et *Theodosianae Tabulae* a *Veslero* *Rer. Augustan.* Lib. III. p. 214. *seqq.* *Cellario* et *Cel. Wesfelingio* ad *Antonin. Itiner.* p. 237. nominatis.

10.) Vide *Spenerum* *Lib. VI. Cap. II. §. V.* et *Dithmarum* ad *Taciti German. Cap. I. nota 3.*

§. VIII. 1.) *Ex Sect. I. Intersect. II. §. III.*

2.) *Priori* §o.

3.) Quod fecisse meminere eiusdem *Intersectionis II. §. V. et VI.*

§. X. 1.) Quale peccatum Graecorum Latinorumque auctorum vel optimorum in rebus Germanicis notauit *Gen. de Iustis* saepe laudatus *nota 3. ad §. I. p. 2. seq.*

Yb 4473

1078

ULB Halle

3

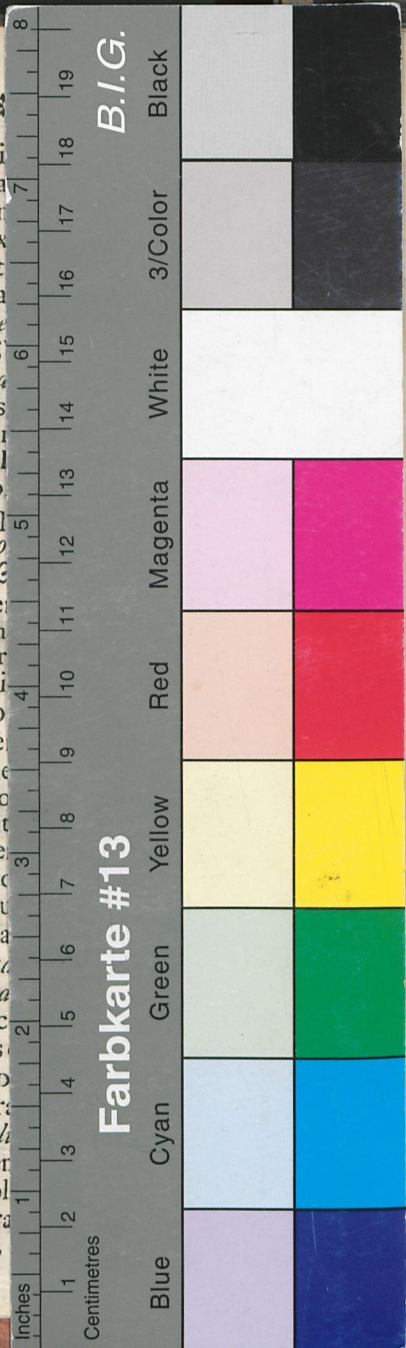
006 302 904

20

CVRIAM
REGNITIANAM
NON. NVLLO. IVRE
HERMVNDVRORVM
COGNOMINANDAM
DISSERIT. III

VT
SERENISSIMI. CLEMENTISSIMI. Q. DOMINI
DOMINI
FRIDERICI
MARGGR. BRANDENB. DVC. PRVSS
RELIQVA
NOMEN. A. PRELLIVM. SCHGENBRVNN. GERMANICE
OPERA. PVBLICA. I. F. E. DE. PODEWILS EQ. PALAT.
GALLICE
TEMPLI. AVLICI. REFECTIONEM. I. G. KAPPIVM. OBERKOZ.
GERMANICE
VIARVM. CVRAM. G. W. KISPERTVM. RVGGEND. LATINE
ARTIVM. PERITIAM. I. A. RENNEBAVMIVM. CVRIEN.
GERMANICE

PATRIS. PATRIAE. OPTIMI
DIEM. NATALEM

D. X. MAII. MDCCCLIII
IN. ILLVSTRI. CVRIANO. H. L. Q. C
PIE. OBEVNDI. CAVSA
QVA. DECET. ANIMI. DEVOTIONE. CELEBRATVROS
CVRIAE. PROCERES. CIVES. Q
BENEVOLE. AVDIANT
OBNIXE. ROGAT
EIVSDEM. RECTOR

PAVLLVS. DANIEL. LONGOLIVS

A. M. FAC. PHIL. LIPS. ADSESS. ET. SOC. IENENS. LATIN. SOC. HONORARIVS

CVRIAE. REGNITIANAE
LITERIS. IOANNIS. ANDREAE. HETSCHELII
GYMN. TYP